

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pro Calendario Gregoriano Disputatio Apologetica

Busaeus, Johannes
Roest, Petrus

Mogvntiæ, Anno 1585

VII. Probatio Tvbing.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43749

fidelissimus vetustatis (vti eum vocat Calvinus) interpretis Augustinus, non putauit eam euidenter conuictam esse, nisi calculo quoq; Romani Pontificis repudiaretur.

CXCIX. Ante Pelagianos verò, cum olim maxima & quàm plurimæ synodi, ipseque Cæsar pro Arianis magno furore & successu pugnauisset, tamen pauca Occidentis Ecclesiæ, quæ sedi Apostolicæ adhærescebant, tandem victoriam exciso Arianismo obtinuerunt.

CC. Et vt ad exemplum nostrum redeamus; cum sæculo Victoriano synodi Asiaticæ contenderent more Iudaico esse celebrandum Pascha, Romana verò cum Italicis modum illum tolerandum non esse: Gallicanæ autem existimarent non quidem sequendum, sed tolerandum; quis quæ totantæ controuersiæ, difficilimis illis temporibus, quibus generale concilium cogi nondum poterat, exitus aliquando fuisset, nisi vnum ducem Pontificem Romanum omnes Ecclesiæ secutæ fuissent? Certè & concilij Nicæni Patres, vt ipsi in epistola ad Alexandrinam Ecclesiam testantur, Romanum morem in decreto Paschatis secuti fuerunt.

VII. PROBATIO TVBING.

CCI. Verum pergit Tubingensis frustra bacchari in Christi vicarium, vt eius Calendarium è manibus suorum excutiat. *Pa-* *the. 64. 65. 66.* *et seqq. multis* *Dan. 7.* *pa,* inquit, *Romanus est iuratus Ecclesiæ Christi hostis, ipsissimusq; Antichristus: Calendarium igitur eius nequaquam à nobis est suscipiendum, ne lupum pro Pastore agnoscere videamur. Probat antecedens. Primo, quia sacra scriptura de Antichristo testatur, quod putabit se posse mutare tempora, at correctione Calendarij à Gregorio XIII. mutata sunt tempora, ergo &c. II. quia olim & nunc quoque à multis Spiritu sancto ornatis, & doctrina multiplici præstantibus viris Antichristianismi est conuictus. III. quia publico totius imperij Romani decreto per Ludouicum Cæsarem, Antichristus teste Ioanne Auentino, est declaratus. IIII. quia potestatem & Iurisdictionem, quam querit amissam in Germania, dolo malo, imposturis, vi acquisiuit, imorapuit, Cæsaricida Phoca, qui potestatem tribuendi non habuit, eam conferente.*

CCII. In hac non argumentatione, sed cauillatione Disputator noster proram & puppim thesaurum suarum constituisse videtur

detur (vnum enim è primis principijs uouz istius Theologiæ Lutheranæ & Calvinianæ est, Papam esse Antichristum) Quam multis more suo conuictorum & maledictorum sordibus extra propositum propter Friburgensem quendam Theologum Hagerum compleuit; qui illum suis vel orationibus, vel disputationibus acrius pupugisse videtur. Sed ille telam, quam cum Tubingensi texere cepit, proculdubio pertexere, si vitam ei Dominus concesserit, non reformidabit. Nos quoniam totam istam Camarinam hic comouere nolumus, ne extra chorum, vt aiunt, saltemus, punctim singulas probationes, quasi obelo confodiemus.

CCIII. Primam quidam: quia locus Danielis de mutatione vel abrogatione insignium quorundam temporū, hoc est, festorum Christianorum propriè intelligitur, quibus memoria Passionis, Resurrectionis, ascensionis, aliaque mysteria anniuersario cultu renouantur. Quæ festa Calendarij correctione Pontifex Romanus non mutauit, nec abrogauit: sed potius mutarunt & abrogarunt ea Lutherani & Calviniani veri præcursores Antichristi. Hieronymus certè & Theodoretus locum exposuerunt de summa Antichristi superbia, qua leges Dei, cæremonias, totamque Rempublicam funditus euertere conabitur.

CCIII. Nec potest Calendarij correctio ad illam Antichristi notam pertinere; nisi faciamus & Nicænos Patres, qui quoque tempora ipsorum opinione correxerunt, & imperatorem ordinèque imperij Antichristianos, quandoquidem hic Disputator optat, vt ab imperio Calendarium corrigatur & publicetur.

CCV. Alteram vero, qui apud Lutherum, Brentium, Illyricum, Heerbrandum, aliosque nouatores è nostris multi Spiritu sancto inspirati, & doctrina præstantes Doctores euicerunt sacrarum literarum Patrumque testimonijs, Romanum Pontificem non posse dici Antichristum. Legat Iacobus, cum ocio abundat, librum octauum de visibili Monarchia doctissimi Nicolai Sanderi; vel si thesibus magis delectatur, disputatione Moguntinam de nouo & falso Antichristo nuper editam. Quæ duo scripta nemo Pseudoeuangelicorum hactentis refutauit.

I

Tertia,

CCVI. Tertia probatio plena rimarum est. Neque enim tanti apud nos est Auentinus scriptor huius seculi Pontificum Romanorum hostis, semihæreticus, vt fidem eius fabulæ mereantur. Tubingensi Professori citandus potius erat Tubingensis præpositus Ioannes Nauclerus, Auentino multo antiquior, & à mendacijs alienior, qui historiam Ioannis XXII. & Ludouici Bauarico-piose est profecutus, & huius fabulæ non commemorat.

CCVII. Præterea, si daremus à Cæsare Ioannem Pontificem declaratum esse Antichristum, vel iure declarari potuisse, quorum vtrumq; falsum est: tamen inde non efficitur omnes Romanos Pontifices fuisse Antichristos; nisi velis ex eo quod in Apostolorum numero Iudas fuit proditor, Apostolos reliquos facere proditores: & ex eo quod in Vircenbergenfi Ducatu est forte Prædicans aliquis fur & latro, omnes Prædicantes Tubingenses facere fures & latrones.

CCVIII. Si quid à Pontificibus aliquando Romanis non ^{καρτερήτοις} si quid ab Ioanne XXII. peccatum fuit, vt ab homine: si asperior, si iniquior fuit Cæsarianis patribus, non probamus, sed vti conuenit, ne Chami simus, excusamus. At Christianum fuisse, Catholicum fuisse, nullum errorē publico decreto, vt Pontifices solent, defendisse, certum; quicquid Caluinus mendacissimè, alijq; nugentur. Pro Antichristo autem illam à Ludouico Cæsare, vel imperio habitum non fuisse, inde clarissimè probatur, quod maior imperij pars ei postea imperium abrogarit. Ad hæc quod ipse per se & alios apud Ioannem eiusq; successores sapissimè egerit teste Nauclero, vt ab excommunicatione absolueretur. Quis autem quærat absolutionem ab Antichristo?

CCIX. Quod ergo Ludouicus tanta animi impotentia, Oreste vel Athamante furiosior, conductis quoque stipendio in hanc rem temerarijs hominibus, Theologis, Poetis, Iureconsultis, rabulis, ciuibus Romanis Pontificijs hostibus (nam Roma desertum Pontifices Auinione degebant in Gallijs) tanquam in hæreticum & Antichristi ante ambulonem sit bacchatus, mirum videri non debet; vtpote qui paulò ante cum venerabili inceptore Occam, alijsq; asseclis à Ioanne Papa fuerat publico anathemate à

te à Christi corpore abscissus, & Sathana traditus, vt spiritus eius saluus fieret in die Domini.

CCX. Totam historiam Ludouici breuiter fide dignus scriptor Trithemius, comprehendit his verbis; Ludouicus, inquit, Imperator uxorem potentis cuiusdam viri abstulit, quocum annis vnde- *In Chron.*
cim matrimonialiter vixerat, eamq; Ottoni filio suo copulauit, vt eo pacto Ducatū Carinthia & Tirolis ad mulierem iure hereditario deuolutū obtineret. Ioannes autem Papa commotus tanta iniquitate, cum nec monendo nec comminando quicquam proficeret, communionem Ecclesie Ludouico interdixit. Ludouicus autem anno Domini 1227. Romam profectus, ibiq; à simplici quodam Episcopo, reclamante Papa coronatus, in concilio suorum Ioannem XXII. temeraria præsumptione deposuit, eundemque hæreticum & schismaticum denunciari cum fecisset, Petrum Corbarium ordinis Minorum Papam constituit. Qui post discessum Imperatoris in Germaniam Pisis relictus, & à Bonifacio Comite Pisano Auinionem ad Ioannem Papam adductus, errore prius recognito, in carcere vitam cum morte commutauit. Persistente autem Ludouico in contumacia sua, ex Clementis Papæ VI. mandato maior Principum pars legit Carolum 4. qui etiam post Ludouici mortem, quæ breui subsecuta est, pacificè imperauit solus: Licet factio Ludouici primum Edouardum Angliæ Regem, deinde Marchionem Misnensem ac deniq; Guntherum comitem de Swartzburg ei opponere conata esset. Deus igitur auctor fuit, vt Pontificis Romani sententia vinceret.

CCXI. Postrema Probatio, purum putum, vt latinè dicam, mendaciū est: nam longè ante Phocæ Imperatoris tempora etiā ipsi Imperatores Pontificem, vel Ecclesiam Romanam pro capite & principe omnium Ecclesiarum habuerunt. Martianus enim in epistola ad Leonem Papam sic scripsit. Tuam sanctitatem principatum in Episcopatu fidei obtinentem inuitamus atq; rogamus ad celebrandam synodum te autore. Et Valentinianus III. in epist. ad Theodosium iuniorem, Romana, inquit, ciuitatis Episcopo, Principatum sacerdotij super omnes antiquitas contulit. Iustianus quoque constit. Nouell. 131. summi, inquit, Pontificatus apicē apud Romanū Pontificem esse, nemo est, qui dubitet. Constantinus etiā III. in scripto ad synodū Romanā, Agathonē Papam vocat vniuersalē principem Pastorum. In

concilio vero Calcedonenſi aſſione 16. omnium Epiſcoporum vox eſt, *Omnem primatum & honorem præcipuum Romano Epiſcopo deberi.*

CCXII. Quod autem Phocas noua conſtitutione declarauerit & conſtituerit Romanam Eccleſiam eſſe caput omnium Eccleſiarum, id rogatu Bonifacij Papæ factum eſt, eo quod Patriarcha Conſtantinopolitanus per ſummam arrogantiam hanc honoris prærogatiuam Romanæ Eccleſiæ detrahere ſit conatus; cum ſe vniuerſalem Patriarcham appellare non dubitauit. Sic enim ſcribit Paulus Diaconus rerum humanarum lib. 8. *Phocas rogante Papa Bonifacio ſtatuit ſedem Romanæ Eccleſiæ, vt caput eſſet omnium Eccleſiarum, quia Eccleſia Cõſtantinopolitana primam ſe omnium Eccleſiarum ſcribebat.*

CCXIII. Super eſt vltima eaque ineptiſſima Doctõris Tubingeniſis cauillatio ex locis communibus Rhetorum, Neceſſario & vtili deprompta. *Nec enim tanta eſt, inquit, Calendarij vel neceſſitas vel vtilitas, vt propter iſtud totus orbis Chriſtianus ſit turbandus.*

Th. 171. & ſeq.

CCXIV. Quæ quæſo propter Calendarium Gregorianum in toto orbe fuit turbatio? Nunquid potius totus orbis ſumma conſenſione & ſilentio illud recepit, exceptis pauculis proteſtanti-um in Germania Eccleſijs? aut totus orbis, ſinibus Tubingæ, alijsque pauculis Germaniæ vrbibus continetur? *Sed inquit, experi-entia teſtatur, & res loquitur, confuſionem horrendam, diſſipationem ordinis in imperio, euerſionem pacis, bella inſterna ex iſto Calendario conſe-cuta eſſe. Cuius verò culpa illa conſecuta ſunt, niſi paucorum Præ-dicantium clamoribus, & auxiliarijs Tubingenſium ſcriptis, qui ſuis potius cupiditatibus, animiq; perturbationibus, quam om-nium nationum pulcherrimæ conſenſioni obſequi voluerunt?*

Th. 184. 185.

CCXV. At, inquit, ob rem tam parum neceſſariam non debuit dari occaſio turbationibus. *Potiſſima enim correcti Calendarij cauſa eſt, vt Paſchatis dies eo celebretur, tempore, quo à Concilio Nicæno eſt decretum. Sed nec vera, nec perfectæ eſt illa Paſchatis correctio. O incredibilem ſapi-entiam Tubingenſium, qui conſtitutionem nobis veriore, perfectioremq; Paſchatis breui in lucẽ pducturi ſunt quam 318. doctiſſimi, Sanctiſſimiq; Patres in Nicæna ſynodo conſecerint.*

CCXVI. At cur non eſt perfectæ? *Quia non reſpondet, inquit illi*

illi Paschati, quod Christus cum suis celebravit, Apostolis, sed diebus nihilominus differt aliquot. Quid audio? Ergone cum hæreticis quatuordecimanis contra traditionem Apostolicam, contra decretum Nicænum, contra totius orbis consuetudinem, celebrandum est Pascha XIII. Luna cum Iudæis? Christus enim ritu Iudaico Pascha suum celebravit.

CCXVII. Si autem cum Iudæis agendum Pascha est, secundum veriorum, perfectioremque Herbrandinam correctionem cur nemo Lutheranorum illam correctionem hætenus secutus est? Cur nullus Mathematicorum siue Catholicorum, siue Lutheranorum hanc novam corrigendi formulam præscripsit?

CCXVIII. Cur sui immemor, nesciens de quibus affirmet vel loquatur, instar Protei statim mutat sententiam, dum subiungit, non esse opus ut exactè respondeat Paschati à Christo celebrato, quia Mosaicum est, ideoque nihil ad nos, quod non est aliud, quam dicere, non esse opus, ut sit perfecta & vera correctio. Utque magis se implicet, rursus addit, Imò Matth. 15. planè habetur contrarium, frustra inquit saluator, colunt me docentes doctrinas hominum. Bella fanè oratio, quæ non alio spectat, quam ut novus iste Aërius vel Origenista nobis persuadeat, non esse neque necessarium, neque utile, ut vllum tandem Pascha celebremus.

CCXXIX. Certè nullo graviore argumento necessitatè, utilitatemque correcti Calendarij ostendimus, quam quòd inde ab Apostolorum temporibus, Pontificibus Maximis, Prouincialibus synodis, totius orbis concilio, optimo Imperatori Constantino hæc cura & sollicitudo incubuit, ut celebrationi Paschæ is dies deputaretur, qui nunquam in Pascha Iudæorum, hoc est, in XIII. Lunam, quo & Christus celebravit, incideret. Satis enim magna erat necessitas sic diem illum constituere, ne cum Iudæis colludere videremur: sicut magnà hic fingit Heerbrandus necessitatem non recipiendi Calendarij à suis, ne colludere videantur cum aduersarijs & hostibus: vnde periculum immineat ne tandem transfugæ ad nostra castra & signa transeant.

CCXX. Nunc verò alia necessitas corrigendi Calendarij accersit,

I 3

ceisit,

the. 169^e

cessit, quia nisi tandem corrigatur, futurum est, vt alienissimis anni temporibus festa celebrentur, ac resurgentis quidem Christi ferix in hyemem, Nascentis verò in ætatem, quod certissima apodixi demonstrant Mathematici, transferantur.

Tb. 183. 167. CCXX. Sed quia pergit noster Disputator in eptissimè, perinde atque si nec à limine quidem salutasset Mathesin, persuadere stipitibus errorem illum tantum esse solæcissimum *Astronomicum* qui nihil incommodi ex veteri tot seculorum *usitato Calendario siue in Repub. siue in commercij negotiatorum, siue in exercitijs publicorum iudiciorum attulerit, vel allaturus sit, atq; ideo vetus Calendariu non esse temerè mutandū, sed retinendū; ascribā, vt aliquis tandē respondēdi sit finis verba Doctissimi Astronomi Ioannis Stoeffleri Iustingensis errorem veteris Calendarij grauissimè deplorantis, cui proculdubio, vt Professori antè natum Lutheri Euangelium apud Tubingenses celeberrimo, porius quam demonstrationibus Mathematicis, Tubingensis Professor fidem accommodabit.*

IOANNES STOEFLERVS
IUSTINGENSIS IN
Calendario Romano propositione
XXXIII.

Faciant igitur Christianæ Reipublicæ summi principes, Beatissimus Pater & Pontifex Leo X. & sacratissimus Cæsar Diuus Maximilianus secundum exemplum sanctorum Patrum Nicænæ synodi, ex numerosa Theologorum & Mathematicorum, vitæ sanctimonia, & omni moda eruditione conspicuorum multitudine eligant viros harum rerum peritos, qui errores Romani Calendarij & celebrationis Paschæ corrigant, & novos Canones pro decima quarta Luna indaganda condant,
aus